

E-ISSN: 2147-1185

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

JOURNAL OF THE HUMAN AND
SOCIAL SCIENCE RESEARCHES

itobiad

YIL- YEAR: 2023

Cilt-Volume : 12

Sayı- Issue : 5

Ekim – Kasım – Aralık

October - November- December

İSTANBUL / TÜRKİYE

Since 2012 -12 th Years

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi

Journal of the Human and Social Science Researches

itobiad

Cilt/Volume:12 Sayı/ Issue: 5

Ekim–Kasım–Aralık / October–November–December 2023

e-ISSN: 2147-1185

www.itobiad.com & <https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Yayıncı / Publisher

Mustafa Süleyman ÖZCAN- publisher@itobiad.com

itobiadmuhasebe@gmail.com

 0000-0003-1091-6314

Eyüp-İstanbul

www.itobiad.com

Yazı İşleri Müdürü/Managing Editor

Assoc. Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU itobiad@itobiad.com

mustafayigitoglu@ibu.edu.tr-www.mustafayigitoglu.com

 0000-0001-6308-1475

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Theology,
Bolu-TURKIYE

Baş Editör/ Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU -

itobiad@itobiad.com , mustafayigitoglu@ibu.edu.tr

 0000-0001-6308-1475

Address: Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of
Theology, Bolu-TURKIYE

Address: Bolu Abant İzzet Baysal University, Prof. Dr. Fuat
Sezgin Library, Scientific Publications and Journals
Coordinatorship / **Coordinator**

3rd Floor, Room 220

Golkoy, 4030, Bolu / TURKIYE

Editör Yardımcısı/Editorial Assistant

Prof. Dr. Serkan DİLEK- serkand1975@yandex.com,

 0000-0002-0393-4509

Kastamonu University, Economics and Administrative
Sciences Faculty, Bolu-TURKIYE

Editör Yardımcısı/Editorial Assistant

Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM - erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology, Konya- TURKIYE

Veri Girişi/Data Entry

Mehmet ÖZGÜN- mehmet_1296_@hotmail.com

Yazım Desteği Akademik Yayın ve Danışmanlık-TURKIYE

E-Yayın/Electronic Publication

30.09.2023

<https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Yönetim Yer /Executive Office

Yeşil Pınar Mah. Ruzgarlı Sokak. No:8/10 Eyup
Sultan -İSTANBUL

publisher@itobiad.com ; itobiad@itobiad.com

www.itobiad.com

Dizinlenme Bilgileri / Abstracting And Indexing Services

[itobiad] Tubitak-Ulakbim **TR Dizin**, **EBSCO**, , Index Islamicus, **Modern Language Association (MLA)**, Education Full Text (H. W. Wilson) Database Coverage List, **DOAJ: Directory of Open Access Journals**, IPSA, **CNKI**: China National Knowledge Infrastructure, Erih Plus, **The Belt and Road Initiative Reference Source (Ebsco)**, RILM Abstracts of Music Literature (EBSCO) For detailed information, please click here: <https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Digital Platforms

ULRICH'S (Proquest), JGate, Academic Journal Database, Asos, SJournals, Academic Journals Database, Türk Eğitim İndeksi (TEİ), EuroPub, İlahiyat Atıf Dizi (Davet), Sobiad **For detailed information, please click here:** <https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Alan Editörleri/Section Editors

İktisadi İdari Bilimler Editörleri / Economic Administrative Sciences Editors

Prof. Dr. Serkan DİLEK- serkand1975@yandex.com,

 0000-0002-0393-4509

Kastamonu University, Economics and Administrative Sciences Faculty, Bolu-TURKIYE

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saimkayabidi@karabuk.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Karabuk University Faculty of Business Administration, Karabuk- TURKIYE

Dr. Samet YÜCE- syuce@kastamonu.edu.tr

 0000-0002-9975-4739

Kastamonu University School of Foreign Languages, Kastamonu-TURKIYE

Prof. Dr. Norma Md SAAD -norma@iium.edu.my

International Islamic University Malaysia, Kulliyah of Economics and Management Sciences

 0000-0002-2455-904X

Islamic Economy

Kuala Lumpur / Malasia

Assoc. Prof. Dr. Dzuljastri Abdul RAZAK-

dzuljastri@iium.edu.my

International Islamic University Malaysia, Kulliyah of Economics and Management Sciences

 0000-0002-2455-904X

Islamic Economy

Kuala Lumpur / Malasia

Dr. Khoirul UMAM- khoirulumam@unida.gontor.ac.id

University Darussalam Gontor (unida),

 0000-0002-5530-8884

Indonesia

Assoc. Prof. Dr. Siti Zubaidah ISMAIL- szubaida@um.edu.my

University of Malaya- Malaysia

 0000-0003-3381-4943

Siyaset Bilim Editörü/ Editor of Political Science

Dr. Oğuz ÖZCAN- oguzozcan@ticaret.edu.tr

İstanbul Ticaret University

 0000-0003-4031-615X

Eğitim Editörleri / Educaciton Editors

Asist Prof. Dr. Cennet GÖLOĞLU DEMİR –

gologlu.cennet@gmail.com, Bahkesir- TURKIYE

 0000-0002-8770-6107

Bandırma Onyediy Eylöl University

Dr. Macario G. GAYETA-doc.aiyo@gmail.com

 0000-0001-8183-5234

University of the East, University of the East Caloocan Campus, PHILIPPINES

Felsefe ve Dini Araştırmalar Editörleri / Philosophy and Religious Studies Editors

Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk HABERGETİREN-

ofhabergetiren@hotmail.com

 0000-0001-9304-6726

Karabuk University, Faculty of Islamic Sciences, Karabuk-TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM – erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology, Konya- TURKIYE

Asist Prof. Dr. Ali YILDIRIM – oklubali@hotmail.com

 0000-0003-1687-993X

Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Theology, Tokat-TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN –

sukrumaden@karabuk.edu.tr

 0000-0002-7165-6299

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Nelofar ARA- nelofarara2017@gmail.com

 0000-0003-1366-1505

Lovely Professional University, Pencap-INDIA

Asist Prof. Dr. Ahmad ALI- ahmadali.pak@yandex.com

 0000-0001-6739-9384

Abdul Wali Khan University-Pakistan

Tarih Kültür Sanat Editörleri / History, Culture and Arts Editors

Prof.Dr. Gülçin YAHYA KAÇAR- gulcin.yahya@hbv.edu.tr>

 0000-0001-6056-2564

Ankara Hacı Bayram Veli University State Conservatory of Turkish Music Instrument Education Department

Ankara-TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Aşkın ÇELİK- a_celik36@hotmail.com

 0000-0003-4056-0371

Manisa Celal Bayar University, Faculty of Education, Manisa-TURKIYE

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saimkayabidi@karabuk.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Karabuk University Faculty of Business Administration,
Karabuk- TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Fatma DEMİRAY AKBULUT-

demiray_f@ibu.edu.tr

 0000-0003-0689-8483

Bolu Abant İzzet Baysal University, School of Foreign
Languages, Bolu- TURKIYE

Dr. Samet YÜCE- syuce@kastamonu.edu.tr

 0000-0002-9975-4739

Kastamonu University School of Foreign Languages,
Kastamonu-TURKIYE

Fransızca Dil Editörü / French Language Editor

Instructor Zeynep BÜYÜKSARAC-

zeynepbuyuksarac@ibu.edu.tr

 0000-0001-7683-0965

Bolu Abant İzzet Baysal University, School of Foreign
Languages, Bolu- TURKIYE

Rusça Dil Editörü / Russian Language Editor

Asst. Prof. Dr. Gulzira ZHAXYGULOVA-

gulzirazhaxygulovala@ibu.edu.tr

 0000-0002-3797-6803

BOLU ABANT IZZET BAYSAL UNIVERSIT- Bolu-TURKIYE

Almanca Dil Editörü / German Language Editor

Dr. Muhammet Ali CAN muhammetalican@gmail.com

 0000-0001-8781-0812

Çanakkale Onsekiz Mart University, Theology Faculty,
Çanakkale- TURKIYE

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Serkan DİLEK- serkand1975@yandex.com,

 0000-0002-0393-4509

Kastamonu University, Economics and Administrative Sciences
Faculty, Bolu-TURKIYE

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saimkayabidi@karabuk.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Karabuk University Faculty of Business Administration,
Karabuk- TURKIYE

Doç. Dr. Hanudin AMİN- hanudin@ums.edu.my

 0000-0003-3645-287X

Universiti Malaysia Sabah- Malasia

Dr. Maciej MILCZANOWSKI – macm@poczta.onet.pl

 0000-0002-2322-2074

Rzeszow University-POLAND

Dr. Muhammad Uhaib AS'AD- uhaibm@yahoo.com

 0000-0003-3645-2706

Islamic University of Kalimantan-INDONESIA

Assoc. Prof. Dr. Tetiana KUSHNAREVA –

kushnareva_t@mail.ru

Vernadsky Federal University-RUSSIA

Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN –

sukrumaden@karabuk.edu.tr

 0000-0002-7165-6299

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk HABERGETİREN-

ofhabergetiren@hotmail.com

 0000-0001-9304-6726

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Prof. Dr. Esmail ABOUNOORİ-

esmaiel.abounoori@semnan.ac.ir

 0000-0003-4168-7163

Semran University-IRAN

Asist Prof. Dr. Ali YILDIRIM – oklubali@hotmail.com

 0000-0003-1687-993X

Tokat Gaziosmanpasa University, Faculty of Theology, Tokat-
TURKEY

Dr. Maksym DOICHYK- maksvdoc@ukr.net

 0000-0001-5081-1336

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, UKRAINE

Assist Prof. Dr. Ahmad ALI- ahmadali.pak@yandex.com

 0000-0001-6739-9384

Abdul Wali Khan University-Pakistan

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Fine Arts,

Bolu-TURKIYE

Dr. Macario G. GAYETA-doc.aiyo@gmail.com

 0000-0001-8183-5234

University of the East Caloocan, PHILIPPINES

Dr. Nagmi AİMER-najmimuftah@gmail.com

 0000-0003-1739-2509

Higher Institute of Marine Sciences Techniques,
SabrathaLIBYA

Prof. Dr. Ihor HURAK-ihorhurak@gmail.com

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-
Frankivsk- UKRAINE

 0000-0003-1739-2509

Dr. Amina OMRANE -amina.omrane@yahoo.fr

UNİVERSİTY OF SFAX

 :0000-0001-9057-5307

Tunus

Asist Prof. Dr. Cennet GÖLOĞLU DEMİR –
gologlu.cennet@gmail.com, Balıkesir- TURKIYE

 0000-0002-8770-6107

Bandırma Onyedi Eylül University

Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM – erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology Konya-TURKEY

Prof. Dr. Norma Md SAAD -norma@iium.edu.my

International Islamic University Malaysia, Kulliyah of
Economics and Management Sciences

 0000-0002-2455-904X

Islamic Economy

Kuala Lumpur / Malasia

İndeks Editörü & Index Editor

Havva ÖZGÜN- info@yazimdestegi.com

 0000-0002-2905-5326

Yazım Desteği Akademik Yayın ve Danışmanlık-TURKIYE

<https://yazimdestegi.com/>

Hakem Kurulu / Referee Board

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi [itobiad], en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır. / **Bu konuda genel bilgi için** www.itobiad.com **Journal of the Human and Social Science Researches [itobiad]** uses double-blind review fulfilled by at least two reviewers. Referee names are kept strictly confidential. **For detailed information, please click here:** <https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Telif Hakları/Copyrights

Dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakları yazarlara aittir ve çalışmalarını [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0) kapsamında lisanslanmıştır.

Authors own the copyright to their work published in the journal and their work is licensed under [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0)

İçindekiler/Contents

i/x | Jenerik/Generic

Araştırma Makaleleri/ Research Articles

- 2421/2441 | Haydeh FARAJI & Elif BAŞÇELİK YAVUZ
Borderline Personality Traits, Love Myths, and Love Styles
Borderline Kişilik Özellikleri, Aşk Mitleri ve Aşk Biçimleri
- 2442/2457 | İlknur ÇETİN & Mehmet Ali PADIR & Nazım ÇOĞALTAY
Examining the Relationship Between Cognitive Flexibility and Effective Problem Solving Skills in School Principals: A Canonical Correlation Analysis
Okul Müdürlerinin Bilişsel Esneklikleri ile Etkili Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki: Bir Kanonik Korelasyon Analizi
- 2458/2479 | Adem BAYAR & Mehmet KOCA
The Perspectives of Teachers on Nepotism
Öğretmenlerin Kayırmacılık Hakkındaki Görüşleri
- 2480/2498 | Emine KILIÇASLAN & Cennet ARMAN ZENGİ & Duygu YÜCEL
Consumption Culture in the Metaverse Economy as New Communication Technologies (ChatGPT Analysing)
Yeni İletişim Teknolojileri Olarak Metaverse Ekonomisinde Tüketim Kültürü (ChatGPT Analizi)
- 2499/2520 | Metin YILDIRIM
Cluster Analysis on Supply Chain Management-Related Indicators
Tedarik Zinciri Yönetimine İlişkin Göstergeler ile Kümeleme Analizi
- 2521/2536 | Abdülkadir ATAR & Mehmet Akif PEÇE
Faiz Ödemeleri ve Ekonomik Büyüme İlişkisinin Panel Veri Yöntemiyle Analizi: İslâm Ülkeleri Örneği
Analysis of the Relationship between Interest Payments and Economic Growth with Panel Data Method: The Case of Islamic Countries
- 2537/2558 | Emine Aysena TAŞ & Sezai KOÇYİĞİT
Examining the Effect of Parent-supported Interactive Book Reading Program on Early Literacy Skills of Pre-school Children
Ebeveyn Destekli Etkileşimli Kitap Okuma Programının Okul Öncesi Çocuklarının Erken Okuryazarlık Becerilerine Etkisinin İncelenmesi

- 2559/2578 | Gülay ÖZSOY ÇİÇEK & Raşit AVCI
Testing the Effectiveness of Psycho-Educational Program for Establishing Safe Relationships Based on Intimate Justice Theory
Yakın İlişkilerde Adalet Kuramı Temelli Güvenli İlişki Geliştirme Eğitim Programının Etkililiğinin Sınanması
- 2579/2602 | Ayşegül KAYA & Süleyman AKÇAY
A Research on the Energy Literacy of Middle School Students
Ortaokul Öğrencilerinin Enerji Okuryazarlıkları Üzerine Bir Araştırma
- 2603/2624 | Ali Fikret AYDIN
Sosyal Medyada Dezenformasyon ve Manipülasyon: 2023 Kahramanmaraş Depremi Örneği
Disinformation and Manipulation on Social Media: The Case of 2023 Kahramanmaraş Earthquake
- 2625/2649 | Emrah Noyan & Aylin İDİKUT ÖZPENÇE
The Relationship Between Credit Default Swap (Cds), Central Government External Debt Stock, and the Current Account Deficit in Türkiye
Türkiye’de Kredi Temerrüt Takası (CDS), Merkezi Yönetim Dış Borç Miktarı ve Cari Açık Arasındaki İlişki
- 2650/2667 | Mehmet Yunus ÇELİK & Faik DANIŞOĞLU
The Relationship between Energy Inflation and Exchange Rate: A Study on Türkiye
Enerji Enflasyonu ve Döviz Kuru İlişkisi: Türkiye Üzerine Bir İnceleme
- 2668/2686 | Pelin YOLCU & Hasan ÇİFTÇİ
Büyüyen Korku: Mobil Telefon Yoksunluğu Korkusu (Nomofobi) Üzerine Bir Çalışma
Growing Fear: A Study on the Fear of Mobile Telephone Deprivation (Nomophobia)
- 2687/2707 | Gizem BERBER & Abdülkadir ÖZTÜRK
Yeşil Pazarlama Çalışmalarının Tüketiciler ve İşletmeler Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir İçerik Analizi
A Content Analysis on the Evaluation of Green Marketing Studies in Terms of Consumers and Businesses
- 2703/2724 | Jalal TS SELMİ & Mehmet RAKİPOĞLU
İsrail-Filistin Çatışması, Karşılıklı Ekonomik Bağımlılık ve Barış Tesisi
The Israeli-Palestinian Conflict, Interdependence Theory, and Peace

- 2725/2742 | Pelin YILDIRIM & Gonca KEÇECİ
Teaching Turkish-Islamic Scholars in Mobile Augmented Reality Environment: Its Effect on Students' Scientific Attitudes
Mobil Artırılmış Gerçeklik Ortamında Türk-İslam Alimlerinin Öğretilmesi: Öğrencilerin Bilimsel Tutumlarına Etkisi
- 2743/2762 | Bager GÜLMEZ
Ulusötesi Sinemada Melodramatik Anlatılar: Ang Lee Sineması Örneği
Melodramatic Narratives in Transnational Cinema: The Case of Ang Lee's Cinema
- 2763/2781 | Hamdi KARAMAN & Rabia YILAR
İlkokul Öğrencilerinin Peritekstual Okuma Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi
Investigation of Peritextual Reading Levels of Primary School Students in Terms of Various Variables
- 2782/2798 | Merve SİRKINTI & Yavuz BOLAT
Ortaokul Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Metaverse Kavramı Bağlamında Değerlendirilmesi
Evaluation of Secondary School Information Technologies Curriculum in Context of Metaverse Concept
- 2799/2816 | Hasan ŞAHİN
Fürû-ı Fıkıhtaki Örnekleri ve Yansımalarıyla Fıkıh Usûlünde Rüşd Kavramı
The Concept of Rushd in Fiqh Method with Its Examples and Reflections in Furû-ı Fiqh
- 2817/2831 | Abdurrahim ARSLAN
Kabile Asabiyeti Açısından Bedir Gazvesi
Battle of Badr in the Context of Tribal Loyalty
- 2832/2849 | Hüseyin ZAMUR
Molla Abdullah el-Firfêli'nin el-İşârât ve'l-Bişârât Adlı Eserinde Âyetleri Yorumlama Yöntemi
Molla Abdullah el-Firfêli's Interpretation of the Verses in His Work el-Isârât ve'l-Bisârât
- 2850/2869 | Pakize YİĞİT
Self-Organizing Maps Approach for Clustering OECD Countries Using Sustainable Development Indicators
OECD Ülkelerinin Sürdürülebilir Kalkınma Değişkenlerine Göre Kendi Kendine Öğrenen Haritalar Yaklaşımı ile Kümelenmesi

- 2870/2886 | Murat YİĞİT
Nüfuz Alanı Bağlamında Türkiye-Kuzey Makedonya İlişkileri (2010-2020)
Türkiye-North Macedonia Relations in the Context of Sphere of Influence
- 2887/2908 | Ayhan IŞIK
Bektaşiliğin Yasaklanmasının Önemli Aktörlerinden Şeyhülislam Yâsincizâde Abdülvehhap Efendi'nin İlmî ve Siyasi Etkinliği
One of the Important Actors in the Prohibition of Bektashism: Shaykhulislam Yasincizade Abdulwahhab Efendi's Political and Scholarly Activities
- 2909/2927 | Murat Bayram YILAR & Uğur CEYLAN
Amerikan ve Türk Öğretmen Adaylarının Akademik Öz-Yeterlik İnançları
Educational Problems of Western Thrace Turks in the News of Birlik and Rodop Rüzgârı
- 2928/2950 | Semanur BİNNETOĞLU & Sema BAĞ & Murat TARHAN
Din Eğitiminde Girişimcilik Becerisinin Etkinliklerle Kazandırılmasına Yönelik Bir Değerlendirme
An Evaluation of Teaching Entrepreneurial Skills through Activities in the Religious Education Proces
- 2951/2968 | Birol AKDUMAN
NATO's Southern Flank: The Evolution of Türkiye's Strategic Role and Its Implications for Regional Security
NATO'nun Güney Kanadı: Türkiye'nin Stratejik Rolünün Evrimi ve Bölgesel Güvenlik Üzerine Etkileri
- 2969/2991 | Gökmen Günay GÖKBAYIR & Sayime DURMAZ
Beaz Gemi Faciası ve Orta Çağ İngilteresi'nde Veraset Sorunu
The White Ship Disaster and Succession Issue in Medieval England
- 2992/3012 | Zeynep Nermin AKSAKAL
Semavi Dinlerin Kutsal Kitaplarında İlahi Bir Karşılık Olarak Ölüm ve Yaşam
Death and Life as a Divine Recompense in the Holy Books of the Abrahamic Religions
- 3013/3024 | Fulya KİNCAL
The Self and Maternal Care: An Analysis of Rossella Schillachi's "Imprisoned Lullaby"
Benlik ve Anne Bakımı: Rossella Schillachi'nin "Hapsedilmiş Ninni" Eserinin bir İncelemesi

- 3025/3044 | Nilüfer KARADAĞ & Emel KOÇ
G. Marcel'e Göre Endüstriyel Uygarlık Karşısında Bilgeliliğin Konumu
The Position of Wisdom in the Face of Industrial Civilization According to G. Marcel
- 3045/3057 | Yasemin SARI CEVELEK
Abbâsilerde Halife Nâsır-Lidînillâh ve Sonrası Fütüvvet Teşkilatı
The Caliph Nasir-Lidinilah and the Later Futuwwa Organization in the Abbasids
- 3058/3082 | Kadir AYDIN & Yusuf GÖRGÜLÜ
Kitle İletişim Çalışmalarında Kadın Olgusu: Doktora Tezleri Üzerine Bir İnceleme
The Phenomenon of Women in Mass Communication Studies: An Analysis on Doctoral Theses